

ХАЙ ЖИВЕ СТВОРЕНА ЛЕНІНИМ СЛАВНА КОМУНІСТИЧНА

ПАРТІЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ!

(Із закликів ЦК КПРС

до 1 Травня 1964 року).

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ XXX

За наукові КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 14 (786).

22 квітня 1964 р.

Ціна 2 коп.

ЛЕНІНСЬКИЙ ОГЛЯД КОМСОМОЛЬСЬКИХ РЯДІВ

КОМСОМОЛ університету підтримав ініціативу комсомольців заводу імені Січневого повстання, які вирішили в честь 40-річчя з дня присвоєння Комуністичній Спілці Молоді імені Володимира Ілліча Леніна провести огляд комсомольських рядів.

Огляд, як повідомлялось, проходить в три етапи: в групах, на курсах, на факультетах.

В дні, коли вся наша країна відмічає 94-ті ро-

ковини з дня народження великого вождя революції, в університетській комсомольській організації закінчився перший етап огляду.

На групових комсомольських зборах юні ленінці рапортували про

свої справи. На найближчому засіданні бюро комітету комсомолу будуть підведені підсумки першого етапу.

Сьогодні, в день народження В. І. Леніна, ми вміщуємо деякі матеріали про перший етап огляду.

БУТИ КОРИСНИМ

В університеті я навчаюсь перший рік. Мої однокурсники на звітно-виборчих зборах обрали мене групкомсоргом.

Горда тим, що в нашій групі є дружба та справжні друзі: прямі, справедливі, чуйні.

Разом готуємось до іспитів, разом відпочиваємо. Всією групою допомагаємо дитячій кімнаті міліції виховувати неповнолітніх.

Хочеться багато зробити, щоб наш університет, наш факультет були ще кращими. Хочеться бути корисним.

Л. ШЕРЕМЕТЬЄВА.

БУДІВНИЦТВО КЛИЧЕ

В 1963 році здійснилась моя мрія. Я став студентом фізичного факультету університету. Мене обрано комсоргом курсу.

Разом з комсомольцями курсу допомагаю колгоспу збирати врожай, брав участь в недільниках, читав лекції по матеріалах Пленумів ЦК КПРС. Беру участь в художній самодіяльності університету, захищаю честь факультету на спортивних змаганнях.

Літо 1964 року проведу на цілині, на будовах Великої хімії.

К. ЧЕБАН.

ЛЕНІН

Квітневі дні щасливими поетами
Складають оди із весняних слів
Бо Ленін другим сонцем над планетою
Свою любов до людства запалив.

Навіки вічні та любов сіятиме,
А з нею і дорога в нас ясна.
Стояли завжди поряд і стоятимуть
Мир, дружба, праця, Ленін і весна.

До Леніна уся планета тягнеться —
Народи і великі, і малі.
І скоро у проміння сонць одягнуться
Усі трудящі люди на Землі.
В. НАКАЗНИЙ

В СЕРЦІ НАРОДНОМУ

ВОЛОДИМИР Ілліч Ленін всією своєю державною і партійною діяльністю був тісно зв'язаний з широкими масами народу. Про це свідчать велика кількість листів, які писали трудящі В. І. Леніну. На карті нашої Батьківщини важко знайти місто чи район, з якого б не надходили вісті до Ілліча.

Мільйони людей тягнулися до Ілліча розумом і серцем, шукали його порад, говорили про свою любов. Добре сказав про всенародну любов до Володимира Ілліча О. М. Горький: «Був у нього якийсь магнетизм, який притягував до нього серця і симпатії людей праці».

Листи й вітання йшли до Ілліча від робітників і селян України, Одещини. Трудящі Одеси хотіли знати про життя вождя. Ідучи назустріч цим побажанням, 26 листопада 1917 року газета одеських більшовиків «Голос пролетаря» надрукувала уривки з біографії глави Радянського уряду. Після цього на сторінках одеських газет неодноразово уміщались розповіді про життя вождя Комуністичної партії і Радянської держави.

15 червня 1919 року в газеті «Одеський комуніст» була вміщена стаття «Товариш Ленін». В ній

підкреслювалось, що Володимира Ілліча люблять і цінують робітники й селяни, вся біднота, в ім'я звільнення якої з-під гніту капіталу він віддав і віддає свої сили.

1 квітня 1919 року в газеті «Одеський комуніст» було надруковано вірш робітника заводу РОПІТ (нині судоремонтний завод № 1) Виноградова, присвячений В. І. Леніну.

Здравствуй и славься, великий борец

И друг трудового народа.
Ты гений силы и славы венец,
Каких создала природа.

Ты ведешь за собою миллионы людей
В царство ведешь социализма...
Ведь против тебя, легендарный герой,
Все буржуазные классы,
Но зато за тобой, грандиозный герой,
Идут пролетарские массы...

Ранньою весною 1919 року 2-га Українська Радянська Армія вела успішні бої за Одесу з контррево-

люційними військами буржуазно-націоналістичної Директорії і англо-французьких інтервентів. В боях під Березівкою у інтервентів було захоплено п'ять танків, один з яких червоноармійці вирішили послати в подарунок В. І. Леніну. В листі до Ілліча бійці писали: «...Вам ми направляємо один з цих танків, який буде кращим доказом могутності пролетарської революції. Ми знаємо, ми віримо,

що загальними зусиллями Радянських республік ми здолаємо чорну силу імперіалізму»...

Трофейний танк було виставлено 1 Травня 1919 року на Красній площі. У відповідь Ленін сердечно подякував за подарунок. «Цей подарунок дорогий нам всім, дорогий робітникам і селянам Росії як доказ героїства українських братів... Краще вітання і найгарячіші побажання успіхів робітни-

кам і селянам України і Української Радянської Армії».

В Одеському обласному партійному архіві збереглась копія телеграми, що була направлена Одеською Губернською Радою профспілок В. І. Леніну з приводу 50-річчя. В ній говорилось: «Пленум Одеської губрадпрофспілки, зібравшись в день 50-річчя з дня Вашого народження, шле великому вождю міжнародного робітничого руху свій гарячий пролетарський привіт від імені робітників Одеси».

Так гаряче любили Леніна трудящі. Джерелом всенародної любові, його авторитету була глибока віра Ілліча в маси трудящих.

Доцент Д. БЕЛЬФОР.

СЛАВА ВЕЛИКОМУ РАДЯНСЬКОМУ НАРОДОВІ — ДОБЛЕСНОМУ БУДІВНИКОВІ КОМУНІЗМУ, МУЖНЬОМУ БОРЦЮ ЗА МИР І ЩАСТЯ ВСІХ ЛЮДЕЙ НА ЗЕМЛІ!

(Із закликів ЦК КПРС до 1 Травня 1964 року).

ХАЙ ЖИВЕ ЛЕНІНСЬКИЙ КОМСОМОЛ— ВІРНИЙ ПОМІЧНИК І РЕЗЕРВ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ!

(Із закликів ЦК КПРС до 1 Травня 1964 року).

СЕКРЕТ УСПІХУ—ДРУЖБА!

Валя, білява струнка дівчина, ввійшла до комітету комсомолу.

— Ну як справи, хіміки?
— Комсorghу факультету, ура!
— Пуляєва, привіт!
— Які новини?..
— Як пройшов вечір «Який ти, мій сучаснику?» — питали зі всіх боків. І Валя, яка не встигла ще звикнути до свого нового обов'язку — комсорга, з посмішкою на все давала відповідь.

Знайшовши слухну годину, я підійшов до неї.

— У хіміків підведені підсумки ленінського огляду комсомольських рядів?

— Поки що ні, але скоро будуть. Завтра засідання бюро.

— Яка з комсомольських груп вашого факультету славиться своїми ділами?

— Дуже важко відповісти. Кращий — перший курс. А взагалі всі групи зробили багато.

Деякі дні тому я зустрівся з комсоргом I курсу Вірою Міщеряковою. А дещо пізніше — і з першокурсниками. Вони були в лабораторії: зосереджені, зібрані, уважні, всі — в своїх ділах. Зовсім іншими були ці обличчя, коли дівчата ввірвались до комітету комсомолу: насмішуваті, веселі, всі вони світилися радістю.

Дівчата повинні були рознести запрошення на день відкритих дверей нашого університету в школі міста.

І коли в коридорах університету замовк веселий сміх, я попросив Віру розповісти про людей і їх діла.

— Курс дружний, а здружитись нам допомогла робота в колгоспі. Працювали всі добре. Важко сказати, хто краще, хто гірше. Всі виконували свої завдання однаково сумлінно. Випускали бойові листки. В редколегії особливо добре працювала Зоя Косолапенко.

— Це — в праці, а в навчанні?
— У нас немає академборжників. Правда, під час сесії п'ять чоловік одержали незадовільні

оцінки з математики, але зразу ж їх ліквідували.

Знаєте, є у нас на курсі правило — допомагати один одному в навчанні. Комсомольське бюро не давало доручень допомагати. Товаришам самі приходять на допомогу, якщо бачать, що їй потребують.

Віра замислилась. Злегка поправила своє, акуратно зачісане волосся.

— А яка ваша участь в громадському житті факультету?

— Редколегія газети «Радянський хімік» складається майже з студентів-першокурсників. III місце на огляді новорічних номерів — це заслуга й першокурсників. Особливо активно в газеті працюють Діма Костін, Ала Семенова, Таня Підлипна.

— Діма? Це, здається, один з ініціаторів підготовки вечора «Який ти, мій сучаснику?»

— Так. Не тільки організатор, але й душа його.

— Серед першокурсників, очевидно, є і «служителі муз»?

— Безумовно. Активну участь беруть в художній самодіяльності Саша Зеркаленко, Світлана Кочерга, Діна Лукова, Женя Барчук та інші. Є і хороші спортсмени. Ось, наприклад, Женя Барчук. Легкоатлет. Вона ж входила до складу нашої жіночої команди, яка стала переможницею на естафеті.

— Як товариші відносяться до виконання своїх комсомольських доручень?

— Майже половина комсомольців мають постійні доручення. Останні — одержують їх періодично. Виконуються вони з вогником.

Віра Міщерякова пішла. Вона розповіла далеко не все і, зрозуміло, не про всіх. Розмова з цією дівчиною-комсомолкою залишила тепле почуття радості за нашу молодь, яка чесно виконує заповіді Ілліча.

О. СЕМЕРІН.

В. І. Ленін серед делегатів III з'їзду комсомолу. Картина художника П. П. Білоусова.

Цікава книга

ЛЕНІНСЬКА ідейна спадщина зберігає багато цікавих документів, що зв'язані з книгою. Про це свідчить монографія «Ленін і книга», що недавно надійшла до Наукової бібліотеки університету, видана Держлітвидавком в 1964 році в Москві.

Матеріали книги об'єднані в 6 розділів.

В розділ «Книга й суспільство» включені статті й промови, листи, рецензії, передмови, в яких розкривається соціальна природа книги й визначається її роль в житті суспільства. Матеріали розділу розкривають погляди В. І. Леніна на партійну суть книги, показують, які вимоги він ставив до творів художньої і політичної літератури, які критерії вважав най-

важливішими при визначенні суспільної цінності та значення книги.

В розділ «Про книги та авторів» ввійшли листи й записки рідним та товаришам по роботі з проханнями про книги, рецензії, огляди та бібліографічні помітки, передмови до деяких видань, статті й листи стосовно окремих письменників.

В розділі «Про бібліотеки» зібрані важливі матеріали, які відбивають систему ленінських поглядів на бібліотечну справу як невід'ємну частину народної освіти, є цікаві ленінські думки стосовно деяких практичних сторін діяльності бібліотек.

Розділ «Про видання і розповсюдження книг» об'єднує листи до

ВСТРЕЧА

Где плещет у стен Мавзолея разливом багряным заря,
деревья, с закатом алея,
шумят с Ильичем говоря.
В несмолчном их шелесте

чужо
народа сыновнюю грусть,
и в сердце несук Ильичу я
родную Советскую Русь.
Несук к нему радости, боли
и дел наших мирных,

простых,
и песни целинного поля,
и новый о будущем стих.
Мечты всенародной зарницы
близ Ленина ярче, видней;
летят моих дум вереницы
в простор им предсказанных
дней.

Бессмертному гению снится
заря, что над миром

зажглась.
И вижу я, будто искрится
улыбка прищуренных глаз...

Душе моей стало теплее,
в ней плещет огонь Октября.
А ели, с закатом алея,
шумят, с Ильичом говоря.

Петро ОПАНАСЕНКО.

рідних та товаришів по партії, в яких В. І. Ленін торкається видання своїх творів, і матеріали, що характеризують Володимира Ілліча як організатора та ідейного керівника радянської книговидавчої справи.

З розділу «Книга в житті В. І. Леніна. Спогади» видно, яке важливе місце в житті та роботі вождя займала книга. Назви спогадів говорять про широкий ленінський інтерес до книги.

В розділ «Листи працівників книги В. І. Леніну» включені листи працівників видавництва та робітників поліграфічних підприємств. Книга має необхідний науководовідковий апарат: примітки, предметний та хронологічний покажчик.

О. НОТКІНА,
співробітник Наукової бібліотеки.

ЛЕНІН І ШЕВЧЕНКО

ПІТАННЯ літератури і мистецтва посідали велике місце в невтомній і багатогранній діяльності вождя революції Володимира Ілліча Леніна. Він завжди був у курсі літературного життя, процесу, глибоко знав класичну літературу, слідкував за новинами. Його виступи з питань літератури і мистецтва стали основоположними в культурному будівництві нашої багатонаціональної соціалістичної країни, стали настільки книгою кожного радянського письменника, митця, є дороговказом для кожного діяча літератури і мистецтва світу, якщо він прагне служити інтересам трудового народу, Батьківщини.

Безперечно, такий велетень в нашій літературі та мистецтві, в суспільно-політичній думці, революційній боротьбі широких народних мас за своє соціальне і національне визволення, як Тарас Григорович Шевченко, не міг не привертнути уваги В. І. Леніна. Адже він, Т. Г. Шевченко, належить до тієї когорти діячів, про яку великий більшовик писав: «Безмежна відданість революції і звернення з революційною проповіддю до народу не гине навіть тоді, коли цілі десятиріччя відділяють посів від жнив».

З окремими творами Тараса Шевченка В. І. Ленін міг познайомитись ще в кінці 80-х років минулого сторіччя, в час навчання в Казані.

Знав Ленін і пісні на слова українського поета «Заповіт», «Реве та стогне Дніпр широкий», «Плавай, плавай, лебедоньку»...

Пізніше в натхненному виконанні Максима Горького В. І. Ленін чув «Кавказ», «І день іде...». Викривальний пафос Шевченка хвально оцінив В. І. Ленін.

Під час перебування В. І. Леніна і Н. К. Крупської в 1914 р. в Кракові, коли там, в зв'язку з со-

тою річницею народження українського письменника було влаштовано шевченківський вечір, вони саме пішли на нього.

В. І. Ленін бере особисту участь у боротьбі за Шевченка, за право народу відзначити ювілей свого найулюбленішого спілця.

З наближенням сотої річниці з дня народження Шевченка прогресивні кола широкої громадськості розгорнули широку кампанію по відзначенню цього великого національного свята. Заборона вшанування пам'яті Шевченка викликала і в Четвертій думі гострі суперечки. Обговорення цього по-суті переросло у розгляд українського питання. Петровський стверджував, що всі найважливіші виступи від більшовицької фракції в думі готувались В. І. Леніном особисто, або ж за його участю.

З перемогою Великого Жовтня почалась в нашій країні культурна революція, будівництво нової радянської культури... Це вона, радянська культура, мала стати закономірним продовженням всіх надбань демократичної, справді народної культури минулого. «Ми з кожної національної культури

беремо тільки її демократичні і соціалістичні елементи, беремо їх цілком і безумовно на противагу буржуазній культурі, буржуазному націоналізму кожної нації» — стверджував В. І. Ленін.

В постанові «Про спорудження пам'ятників великим діячам соціалізму, науки, літератури та мистецтва», схваленій Радою Народних Комісарів Російської Федерації під особистим головуванням В. І. Леніна, поруч з іменами видатних діячів російського народу Пушкіна, Белінського, Чернишевського та ін. стояло й ім'я Тараса Григоровича Шевченка. Йшлося про встановлення монументів в Москві та інших містах РРФСР.

Через 40 років, у 1958 році, художник В. Ф. Задорожний відтворив на великому полотні знаменний факт — «В. І. Ленін оглядає проект пам'ятника Т. Г. Шевченкові в Москві у 1918 році».

Розуміючи, яку роль може відіграти слово Шевченка в боротьбі проти ворогів першої в світі Радянської республіки, проти буржуазно-націоналістичної контрреволюції, іноземної інтервенції, В. І.

Ленін дає вказівку А. В. Луначарському популяризувати твори Шевченка серед широких народних мас, особливо серед червоноармійців. П'ятитисячним тиражем в кінці 1918 р. виходить з друку шевченківський «Кобзар».

Того ж року делегація українських селян-незаможників побувала у В. І. Леніна.

Як розповідає старий комуніст Ф. П. Дідук (він очолював цю делегацію), серед ряду запитань вождя української будови: чи є в селах українські видання творів Шевченка, Франка, Коцюбинського?

Оскільки делегати розмовляли українською мовою, то постало питання, чи їх повністю розуміє В. І. Ленін. Та Ілліч розсівав сумніви делегатів. Він відповів, що розуміє і любить українську мову. «Я читаю Шевченка, Франка та твори інших українських письменників», тоді сказав В. І. Ленін.

Шевченко, якого знав і любив Ілліч, разом з нами увійде в прекрасне майбутнє людства, у світ переміжного комунізму.

П. МАРКУШЕВСЬКИЙ.

Члени університетської групи сприяння партійно-державному контролю обговорюють підсумки чергової перевірки.

Увага—сигнали!

*** КНИЖКОВІ БАГАТСТВА В ПОГАНИХ УМОВАХ. * У ХІМІКІВ НЕМАЄ ПОСУДУ. * ПРИЛАДДА ЛЕЖАТЬ БЕЗ ДІЇ.**

НАУКОВА бібліотека ОДУ має значну кількість рідкісних книг, серед яких є унікальні видання, а також стародрукованих книг, що являють собою виключно цінність для історії науки, книги і книгодрукування.

В бібліотеці зберігаються іменні фонди Воронцова, Строганова,

Шільдера, Григоровича та інших, цінність яких відома далеко за кордоном. Книжкові багатства мають загальнодержавне значення. Але погане збереження рідкісних і стародрукованих книг приводить до загублення цих унікальних видань.

Відсутність приміщень для збе-

рігання книг приводить до побу- дови додаткових стелажів в про- ходах, що дуже утруднює умови роботи бібліотеки. Цінні екзем- плари не зберігаються в спеціаль- них скляних шафах. Картографіч- ні матеріали теж зберігаються в поганих умовах. Нові надходжен- ня довго лежать в недозволенних умовах і таким чином своєчасно не обробляються.

В бібліотеці зберігається архів наукової частини ОДУ, що в свою чергу збільшує тісноту.

Літературою, що знаходиться в бібліотеці, користується велика кількість читачів, які повинні про- ходити через ярус книгосховища, куди доступ стороннім не дозволя- ється.

Все це говорить про необхідність розширення приміщення для На- укової бібліотеки.

ГРУПОЮ партдержконтролю університету була проведена перевірка стану використання об- ладнання, яке знаходиться на ка- федрах неорганічної, аналітичної і органічної хімії. Перевірка по- казалася, що все обладнання в ос- новному введено в дію і викорис- товується як для учбової, так і для науково-дослідної роботи. Всі прилади і обладнання використо- вуються відповідно до їх призна- чення.

Використовується також без за- тримки і те обладнання, яке по- ступає: кафедра органічної хімії зразу ж використала спектрограф, а неорганічної — вже вмонтувала в установку звуковий генератор і проводить дослідження.

Все ж таки названі кафедри ще недостатньо забезпечені обладнан- ням. Особливо велика потреба на- просте (допоміжне) обладнання, яке необхідне для проведення навчального процесу.

На кафедрах недостатньо шта- тивів, пробок, водяних бань, хі- мічного посуду, термометрів. Від- чуття недостачі і в сучасній більш складній апаратурі та приладах. Кафедри неорганічної хімії, напри- клад, потрібні самопишучі потен- ціометри, звуковий генератор, ба- гатошлейфовий осцилограф та ін- ші прилади.

Треба вжити рішучі заходи для забезпечення кафедр необхідним обладнанням у найкоротший строк.

Потрібно також організувати ремонт деяких приладів, які ле- жать без дії. І, нарешті, не можна байдуже ставитись до факту, що на кафедрі аналітичної хімії знач- на кількість апаратури для спект- рального аналізу повністю не ви- користовується. Слід ввести її в дію.

М. ДОБРОГОРСЬКИЙ,

ВІДПОЧИНОК ВІД ОРГАНІЗАЦІЇ... ВІДПОЧИНКУ

МОРОЗНИЙ зимовий вечір. Все навкруги в білому пухнасто- му вбранні.

Раптом, що це?

Звуки вальсу «Осіньне листя». — В уяві зразу ж виникає картина осені з її, як в золоте вбранням, деревами.

Звідки ж це?

Ось біля входу одного з будин- ків по вулиці Пастера група хлопців і дівчат. Вони чимось за- клопотані.

— Що ж нам тепер робити? Як бути? — роздаються розпачливі голоси дівчат.

Всі стоять розгублені. За хвили- ну чути чийсь рішучий голос.

— Що ж, треба їхати!

А музика все лунає і лунає, зво- рушуючи ще більше їх серця.

Хто ці молоді люди, що їх стур- бувало, чим вони заклопотані?

Деся в кінці лютого я побува- ла на механіко-математичному фа- культеті. Завітала і в комітет ком- сомолу.

Після коротенької, як говорять, вступної бесіди з секретарем ком- сомольської організації факульте- ту Макогоном, я запитала про ро- боту на факультеті в галузі куль- тури.

— Ви зверніться краще до Жол- тикова. Він в цій галузі більше «в курсі справ», ніж я.

Тут пролунав дзвоник і Мако- гон поспішив на лекцію. Я зали- шилася бесідувати з Жолтиковим.

Хлопець помітно похввався, на обличчя з'явилась посмішка.

О! Вечори були чудові. Перш за все, це КВК, а потім 4 грудня ве- чір прощання з осінню «Осіньні бал», який був проведений в сту- дентському кафе по вулиці Пасте- ра. Правда, нам трохи перешко- дили провести його так, як він був задуманий. Майже перед са- мим початком сказали, що ми по- винні їхати з концертом на Джу- тову фабрику.

Стривайте, стривайте! Та це ж ви ті хлопці і дівчата, які так розгублено запитували один одно- го як бути, що діяти в один з ве- чорів на початку грудня?

Тепер стає зрозумілим, звідки лились звуки цього чудового валь-

са осені, який викликає в серці весну, зрозуміла й та розгубле- ність людей, що стояли біля будинку. Це були студенти механі- ко-математичного факультету, яким треба було давати концерт на фабриці, а тут — факультетський вечір.

— Ми поїхали на фабрику. Кон- церт пройшов з великим успіхом. Потім ще кілька вечорів в «Чер- воних вітрилах», в Палаці студентів і т. д.

А далі почалися скарги, що й приміщення для проведення вечорів не дають, що в цьому їм не допомагає комсомольське бюро університету. Тому 5 вечорів, які були проведені комсомольським бюро факультету, виснажили зов- сім його членів, і всяке бажання проводити вечори пропало.

Слухаєш цю розмову і навіть образливо думати, що такі люди можуть так легко «здавати свої позиції», можуть хоч на хвилинку втомитися і просити спокою і від- починку.

В членів комсомольського бюро механіко-математичного факультету погас комсомольський вогник. Отже чекаємо від вас, товариші-математики, пробудження і приві- тання весни «Весняним балом».

Т. НЕЗАМЕНКО,

студентка III курсу філологіч- ного факультету.

Шільдера, Григоровича та інших, цінність яких відома далеко за кордоном. Книжкові багатства мають загальнодержавне значення. Але погане збереження рідкісних і стародрукованих книг приводить до загублення цих унікальних видань.

Відсутність приміщень для збе-

рігання книг приводить до побу- дови додаткових стелажів в про- ходах, що дуже утруднює умови роботи бібліотеки. Цінні екзем- плари не зберігаються в спеціаль- них скляних шафах. Картографіч- ні матеріали теж зберігаються в поганих умовах. Нові надходжен- ня довго лежать в недозволенних умовах і таким чином своєчасно не обробляються.

В бібліотеці зберігається архів наукової частини ОДУ, що в свою чергу збільшує тісноту.

Літературою, що знаходиться в бібліотеці, користується велика кількість читачів, які повинні про- ходити через ярус книгосховища, куди доступ стороннім не дозволя- ється.

Все це говорить про необхідність розширення приміщення для На- укової бібліотеки.

ГРУПОЮ партдержконтролю університету була проведена перевірка стану використання об- ладнання, яке знаходиться на ка- федрах неорганічної, аналітичної і органічної хімії. Перевірка по- казалася, що все обладнання в ос- новному введено в дію і викорис- товується як для учбової, так і для науково-дослідної роботи. Всі прилади і обладнання використо- вуються відповідно до їх призна- чення.

Використовується також без за- тримки і те обладнання, яке по- ступає: кафедра органічної хімії зразу ж використала спектрограф, а неорганічної — вже вмонтувала в установку звуковий генератор і проводить дослідження.

Все ж таки названі кафедри ще недостатньо забезпечені обладнан- ням. Особливо велика потреба на- просте (допоміжне) обладнання, яке необхідне для проведення навчального процесу.

На кафедрах недостатньо шта- тивів, пробок, водяних бань, хі- мічного посуду, термометрів. Від- чуття недостачі і в сучасній більш складній апаратурі та приладах. Кафедри неорганічної хімії, напри- клад, потрібні самопишучі потен- ціометри, звуковий генератор, ба- гатошлейфовий осцилограф та ін- ші прилади.

Треба вжити рішучі заходи для забезпечення кафедр необхідним обладнанням у найкоротший строк.

Потрібно також організувати ремонт деяких приладів, які ле- жать без дії. І, нарешті, не можна байдуже ставитись до факту, що на кафедрі аналітичної хімії знач- на кількість апаратури для спект- рального аналізу повністю не ви- користовується. Слід ввести її в дію.

М. ДОБРОГОРСЬКИЙ,

ПРО ЗЕМЛЕТРУС В ОДЕСІ

НАПЕВНО, більшість читачів цих рядків самі відчули 10 квітня ряд підземних поштовхів, які, розпочавшись близько 12 го- дини дня, закінчились особливо сильним поштовхом — шостим за рахунком — в 5 годин 15 хвилин.

За декілька днів до землетрусу сейсмографи вказали на сильний землетрус в Індонезії (на Малай- ському півострові). З впевненістю можна було чекати на підземні поштовхи і на північних берегах Чорного моря, і зокрема — в Оде- сі, особливо після липневого зем- летрусу в Скопле (Югославія).

Справа в тому, що наші місця аж ніяк не можна віднести до сейсмічно-стійких, як, наприклад,

велика російська рівнина на біль- шій її частині. Одеське узбережжя Чорного моря розміщене якраз в смузі, яка з'єднує Крим з Балка- нами, де сильні землетруси бува- ють досить часто.

Якщо бувають землетруси в Криму, Бессарабії, Румунії, вони відчувуються і в Одесі.

Ще сильнішим був землетрус, що пам'ятає старше покоління, в серпні 1940 року, який оцінили в 7 балів, коли «перекидалися пред- мети, дзвеніли великі колоколи». Звичайні, підземні поштовхи 10 квітня були набагато слабшими,

Як Кримські, так і Одеські зем- летруси, відносяться до типу «чор-

В ПАРТКОМІ ОДУ ВИКОНУВАТИ НАКАЗИ КОМУНІСТІВ

ПАРТІЙНИЙ комітет на своєму черговому засіданні заслухав питання про виконання рішення звітно- виборчих зборів, критичних зауважень і пропозицій ко- муністів партійної організації географічного факультету.

В результаті цілеспрямованої роботи партбюро і де- канату підвищився рівень і якість учово-виховного про- цесу. Покращалась дисципліна на стаціонарі, підвищи- лась успішність на вечірньому відділі. Глибші знання виявили студенти в цьому навчальному році з матема- тики.

Партійне бюро конкретно керує роботою комсомоль- ської організації факультету, намагаючись різноманіт- ни форми виховної роботи зі студентами, систематично залучаючи до цієї роботи кафедри і викладацький склад.

Разом з тим, кафедри, деякі викладачі ще недостат- ньо вникають в учбову, наукову, виховну роботу, незва- жаючи на конкретні рішення звітно-виборчих зборів. Недостатньо вивчаються інтереси та запити студентів. Комунисти-студенти старших курсів ще не займають авангардної ролі в навчанні.

Партійний комітет прийняв постанову, в якій звертає увагу партійного бюро географічного факультету на те, що неухильне виконання наказів комуністів, виражених в рішенні звітно-виборчих партзборів і систематична ін- формація про хід виконання цих рішень, є одним з най- важливіших обов'язків партійного бюро. Партком по- ставив вимогу — домогтися дійовішого і постійного за- лучення кафедр в учбову, виховну й наукову роботу, разом з комсомольським бюро, удосконалювати форми й методи агітаційно-масової роботи.

Партком запропонував також узагальнити досвід ро- боти партбюро по налагодженню учово-виховного про- цесу на вечірньому відділі, досвід індивідуальної роботи зі студентами окремих комуністів.

ПРИСВЯЧЕНИЙ ІЛЛІЧУ

В Центральному лекторії відбувся вечір, присвячений 94-м ро- ковинам з дня народження В. І. Леніна.

З цікавою і змістовною лекцією на тему: «Ленін — вождь Жовтня» виступив доцент М. Раковський.

На завершення вечора демонструвався кінофільм про Леніна.

М. ГЕНЦЛЕР.

НАГОРОДА ДРУЖИННИКІВ

За активну участь по охороні громадського порядку в рай- оні Центрального райком КП України та виконком районної Ради депутатів трудящих нагородили кращих дружинників університету:

ЦІННИМИ ПОДАРУНКАМИ:

Студентів В. Черникова (філологічний факультет), С. Ква- шу (хімічний факультет), І. Новицького (історичний факультет), О. Синицина, В. Шепшелей (фізичний факультет), В. Гурненка (географічний факультет), В. Єрохіна (біологіч- ний факультет), І. Опря, В. Колесника (механіко-математич- ний факультет), А. Коріс (факультет іноземних мов) та Т. Безчастнову — складачку типографії.

ГРАМОТАМИ:

Студентів В. Шамрай (філологічний факультет), А. Вдо- виченко (історичний факультет), С. Моропольську (біологіч- ний факультет).

ОГОЛОШЕНО ПОДЯКУ:

В. Витченку — інженеру хімічного факультету, П. Сага- тьюку — студенту факультету іноземних мов, П. Бородуліну — майстру майстерень та І. Сагайдаку — доценту біологічного факультету.

НАМ ПИШУТЬ

ДОПОМОЖЕМО ІСТОРИКАМ

ДЛЯ характеристики громадсь- кого життя університету на- ша багатотиражка є важливим джерелом. До сторіччя універси- тету треба зібрати всі номери за всі роки видання газети. У фондах Наукової бібліотеки комплекти її дуже неповні.

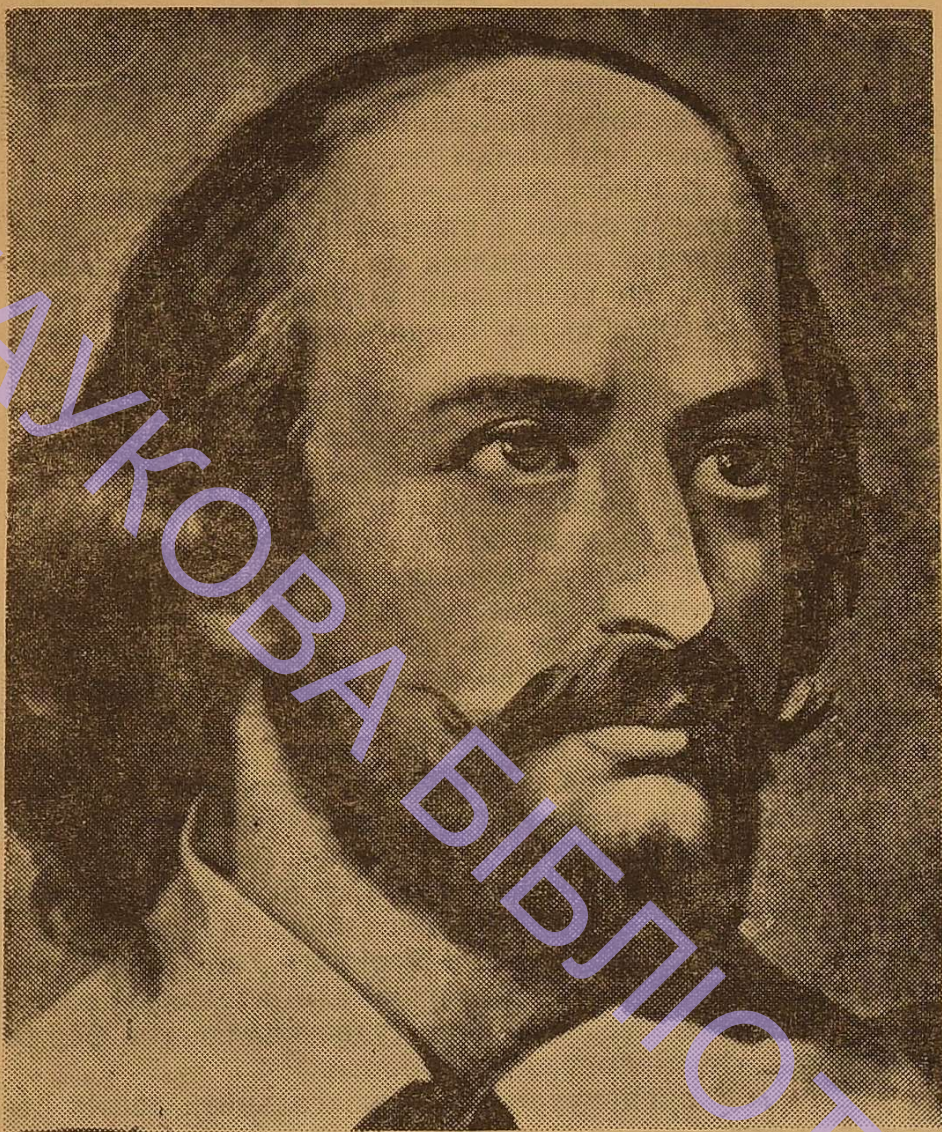
Ми звертаємось до всіх викла- дачів і співробітників універси- тету з проханням принести номе- ри довоєнних газет «За наукові кадри» і «За більшовицькі кадри», що збереглися у вас. Цим ми по- дамо велику допомогу історикам, які працюють над відтворенням іс- торії університету за 100 років.

В. ФЕЛЬДМАН.

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 3. 22 КВІТНЯ 1964 р.

Професор І. ПУЗАНОВ.

ВЕЛИКИЙ МИТЕЦЬ-ГУМАНІСТ

Вільям Шекспір — великий англійський поет і драматург.

ТВОРЧИСТЬ Шекспіра — одного з талантів Відродження, склалась на основі найпередовіших філософських, естетичних і етичних поглядів його часу, — «епохи великого прогресивного перевороту, пережитого до того людством» (Енгельс), коли зламана була міць феодалізму й духовна диктатура церкви.

На зміну похмурому середньовічному аскетизму в мистецтво прийшло життєрадісне вільнодумство.

Людина, її доля, її думки та почуття стали головним предметом мистецтва. Намагання показати людину відповідно з принципом правди життя вело до зображення характеру, який складався під впливом суспільного життя епохи, країни. Все це створювало умови для розвитку принципів реалізму й складало те нове, що привніс Шекспір в драматургію. Чи бачив Шекспір події своїх комедій під англійським небом, як у «Винзорських кумушках», чи умовно переносив в Італію, як в

«Двох веронцях», чи вигадану Іллірію, як в «Дванадцятій ночі», темами його п'єс залишаються його сучасники.

Рицар Фальстаф, який промотався, пуританин — ханжа Мальволю, ростовщик Шейлок, життєрадісні, розумні, енергійні молоді люди — Беатриче, Бенедикт, Розалінда, Катарина і Петручіо, які утверджують свою особисту свободу — всіх їх міг зустріти Шекспір на своїй батьківщині. І не випадково герої комедій «Два веронца» і «Как вам это понравится» не тільки говорять про благородного розбійника, захисника пригноблених Робіна Гуда, але й намагаються наслідувати йому в своїх вчинках.

Розповідаючи про людей епохи Відродження, Енгельс відзначає, що характери їх склалися «в процесі живої участі в практичній боротьбі», що для них в боротьбі за здійснення своєї мети не обійшлося «ставати на бік тієї чи іншої партії». Якраз так скла-

даються характери королів, державних діячів в циклі історичних хронік Шекспіра. Справжня народність і реалізм історичних п'єс Шекспіра виразились перш за все в тому, що в його зображенні доля королів — «помазаників божих», визначається волею народу.

Ренесансні уявлення про красу і піднесеність світу й людини в зрілій творчості Шекспіра були затьмарені усвідомленням невідповідності прекрасного й піднесеного, як природних якостей світу й людини, соціальним умовам, що були народжені людською владою грошей. Цей зворотний бік буржуазного прогресу й пізнав Шекспір.

В своїх великих трагедіях «Гамлет», «Отелло», «Король Лир» в образах героїв-гуманістів Шекспір утверджує свій ідеал прекрасної людини, але разом з тим показує приреченість своїх героїв в світі підлоти, егоїзму, лицемірства, де він бачить

Достоїнство, що просит подаяння,
Над простотою глумляюся ложь,
Ничтожество в роскошном одягні,
и совершенству ложный приговор...
и глупость в маске мудреца, пророка,
и вдохновения зажатый рот,
и праведность на службе у порока.

Все більше відчуває Шекспір страшенну соціальну несправедливість, що основана на майновій нерівності.

Шекспір хоче, щоб справедливе мистецтво впливало на почуття людини, спонукало б її до активних дій, до боротьби зі злом і несправедливістю.

В «Гамлеті» правдиво розіграна акторами п'єса про злочин короля укидає в жах, замішання ко-

ронованого злочинця; правдивість і щирість, з якою актор виголошує про горе Гекуби, сприймається Гамлетом як докір в бездіяльності перед обличчям торжествуючої несправедливості.

Шекспір створив великі твори, сповнені оптимізму, що стверджують красу світу й людини і разом з тим гнівно картають все те, що відживаючий феодальний і новий буржуазний світ могли протиставити його гуманному ідеалу. Шекспір не бачив і не міг бачити реальних умов, в яких могла б здійснитись його світла мрія про щастя людини, про її гармонійний розвиток.

Мистецтво Шекспіра звернене до майбутнього, до наших днів, де його мрії стали реальністю. І закономірно те, що в країнах перемігшого соціалізму великий письменник знайшов свою нову батьківщину.

Доцент Б. ШАЙКЕВИЧ.

ЧЕРЕЗ ХРЕБТИ СТОЛІТЬ

В часи Шекспіра театральні трупи з примусовою гордістю носили лакейські титули: «Слуги лорда-камергера», «Слуги лорда-адмірала» і т. д. За 400 років старенька Лета поглинула імена гордих лордів і зовсім небагато залишила від гучної слави великої Єлизавети. Але слава незнатного стретфордця Шекспіра минає всі кордони, крокує через хребти століть і голови поетів і урядів.

Його п'єсами зачитувались Маркс і Енгельс, Чернишевський і Лафарг, в них черпали натхнення Гете і Пушкін, Гюго й Стендаль. Його характери, взяті з часів чотирьохсотрічної давнини, до цього часу не залишають мислячу людину безучасною.

Невже так багато спільного в цьому минулому з пізнішими часами, що робить драми Шекспіра злободенними століттями пізніше смерті автора? Видно, спільного чимало, особливо, якщо врахувати, що Шекспір зобразив не просто певну епоху, а перелом епохи. Бувають в житті суспільства часи, коли ламаються старі підвалини життя, старі принципи відно-

син й на зміну їм приходять нові. В такі періоди час ніби прискорює свою ходу. Спробуйте розглянути деталі в цьому шаленому стрибку життя! В наш час існує невідомо елізаветинській Англії сповільнена кінозйомка: вона дає можливість розглянути всі періоди руху людини, коня, автомобіля. Але яка зйомка може розглянути уважно рух людської душі?

Блискуче розв'язав це завдання чарівник Шекспір. При цьому в поле його зору потрапляли дуже цікаві, складні людські характери, складні людські відносини. І коли ми сьогодні говоримо про динаміку сучасного життя, про складність характеру людини ХХ століття, то не можемо не визнати, що геніальний драматург — близький нашому часу.

Пружиною дії всякої драми є конфлікт. Конфлікти кращих п'єс Шекспіра — це зіткнення нового з відживаючим старим. Відродже-

нець Шекспір вустами своїх весельчаків-героїв сміється з середньовічних забобів: родової помсти, дворянської чванливості, помезного марнослів'я. Минуле не відходить без боротьби: власним життям перемагають страшні забобон Ромео та Джульєта, не зразу приходять щастя до героїв комедій «Много шума из ничего», не тільки смішний, але й страшнуватий ханжа Мальволю.

Але Шекспір викривав не тільки зло, яке відходило в минуле, але й зло нового часу. До сьогодні не устаріли його пристрасні й сильні удари по расовій і національній ворожнечі, до цього часу сильне враження справляють картини велетенських розмірів підлоти та лицемірства, які оточують його Ліра, його Тимона, його Гамлета. Голова принца датського розривалась від роздумів: що робити? — підкоритися і погрузити в фарисейському болоті чи боротися? Відплатити одній людині не важко, але як подолати все зло світу? А зло — це не тільки братоубивця Клавдій. Це й Гертура, яка надала перевагу нікчемному вбивці. Це й «друзі» Гамлета Розенкранц і Гільденстерн, які стали на шлях зрадництва. А Полоній? Полоній, який повчає сина: «Будь вірний сам собі», і який не має своєї думки перед сильними — лицемірний і хитрий лизоблюд. Так, їх зачіски й костюми зовсім вийшли з моди, але, на жаль, не вийшли з моди їх пороки.

Що ж тоді світлого залишається в житті, що оспівує поет? Це світле — чисті людські почуття, незаймані суспільною корупцією людські відносини, це краса розумної і чесної людини.

Сьогодні, коли все людство святкує чотирьохсотріччя Шекспіра, нас знову й знову вражає краса його поезії, живучість його героїв і могутня сила його думки.

М. СОКОЛЯНСЬКИЙ.

Ілюстрація художника Д. Шмарінова до трагедії В. Шекспіра «Ромео і Джульєта».

УНІВЕРСИТЕТ — ДО ЮВІЛЕЮ

400-річчя з дня народження Шекспіра широко відзначається у нашій країні. Рішенням Ради Міністрів СРСР створено Всесоюзний ювілейний комітет, до якого ввійшли найвидатніші діячі радянського мистецтва, літератури та науки. Колектив наших вчених робить свій внесок в дослідження і популяризацію творів великого письменника-гуманіста.

Для населення міста силами викладачів кафедри зарубіжної літератури провадяться два цикли «Шекспірівських читань». Лекції, присвячені різним питанням творчості Шекспіра викликають великий інтерес широкого кола слухачів.

У шекспірівських читаннях беруть участь і представники інших кафедр та Наукової бібліотеки.

Співробітники університету візьмуть участь і в республіканських заходах, що зв'язані з ювілеєм Шекспіра. З доповідями на республіканській науковій шекспірівській конференції у Києві і з статтями в республіканському

шекспірівському збірнику виступлять доц. Б. Шайкевич, викладач М. Соколянський.

До славного ювілею кабінет мистецтвознавства та Наукова бібліотека ОДУ готують кілька цікавих виставок.

В. ШЕКСПІР.

СОНЕТ 23

Мов той актор, що знітився й мовчить,
Забувши ролі звичної слова,
Або маньяк, в якому гнів кипить
І не до діла мислить голова,
Так я тремчу, згубивши мови дар,
І не знайду давно знайомих слів —
Моє кохання — ось мій володар,
Це він мої уста заворожив.

Нехай же все, що я сказати мав,
Тобі розкаже цей німий папір —
Він перший друг моїх сердечних справ
І мого серця вірний поводитир.
Любов мовчить про наміри свої —
Учись очима слухати її!
Переклав з англійської студент загальнонаукового факультету С. КАРАВАНСЬКИЙ.